

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПАРЛАМЕНТСЬКЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Парламентське право
Викладач (-і)	Буроменський Михайло Всеволодович, д.ю.н., проф. кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту.
Контактний телефон викладача	Буроменський Михайло Всеволодович (0342) 596134
Е-mail викладача	Буроменський Михайло Всеволодович mykhailo.buromensky@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> https://kkmtp.pnu.edu.ua/%d1%80%d0%be%d0%b7%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d0%b4-%d0%b7%d0%b0%d0%bd%d1%8f%d1%82%d1%8c/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є широке коло теоретичних та практичних питань, що стосуються формування знань у сфері парламентського права України, набуття загального уявлення щодо змісту основних інститутів конституційного права на прикладі багатьох країн світу.</p> <p>Парламентське право - це сукупність правових норм, що обумовлюють порядок формування та засади організації парламенту країни, права і обов'язки його складових ланок та депутатів з метою створення ефективного законодавчого поля, що спрямоване на утвердження політико-правового статусу людини як громадянина цього суспільства, засад державного та суспільного ладу, і яке визначає засади взаємовідносин законодавчого органу з іншими державними органами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістовних модулів</u>, як «Загальні положення парламентського права України» та «Парламентські процедури».</p> <p>Дисципліна «Парламентське право» спрямована на формування у студентів системи науково-теоретичних знань із функціонування парламентів та ознайомлення з актуальними проблемами сучасного парламентського права у взаємозв'язку з викликами та загрозами для існування України.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни «Парламентське право» є визначення ролі представницької демократії в сучасній державі, розгляд історії розвитку представницьких установ в Україні і за кордоном, аналіз ознак і функцій сучасного парламенту, його структури та порядку формування, розгляд структури та організації діяльності Верховної Ради України, аналіз стадій законотворчого процесу, обговорення проблем сучасного українського парламентаризму.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни «Парламентське право» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення студентів з історичними передумовами виникнення парламентського права, структурою та його компетенцією; - формування навичок орієнтування у правових засадах формування 	

- парламентів;
- **виклад фактичного матеріалу** в обсязі, передбачуваному навчальною дисципліною;
 - **ознайомлення** з практикою реалізації норм парламентського права України;
 - **опанування** поняттями, принципами, джерелами, системою парламентського права;
 - **дослідження** теорії і поглядів, розроблених дослідниками парламентського права України.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- предмет та метод дисципліни, її роль у підготовці юриста;
- основні теоретичні конструкції дисципліни, її співвідношення з відповідними категоріями міжнародного права та національного права держав;
- теорії парламентаризму, парламентської діяльності, парламентського права;
- історію становлення парламентаризму, парламентського права в Україні та світі;
- особливості правового, насамперед, конституційно-правового регулювання парламентської діяльності,
- порядок діяльності парламенту України
- проблеми правового регулювання парламентської діяльності, включаючи законодавчий процес.

Фахові компетентності:

- правильно формулювати юридичні поняття і категорії;
- самостійно проводити правовий аналіз норм парламентського права;
- робити висновки про застосування на практиці різних норм парламентського права;
- тлумачити джерела парламентського права України.
- орієнтуватися у сучасній міжнародній ситуації та в особливостях міжнародних відносин;
- висловлювати своє бачення перспектив європейської інтеграції та місце України у цих процесах.

Програмні результати навчання:

- здатність демонструвати знання та розуміння змісту базових правових категорій та понять парламентського права.
- вміння надавати консультації щодо правового регулювання відносин з приводу конституційно-правового регулювання парламентської діяльності, парламентського права;
- здатність демонструвати знання і розуміння структури та принципів парламентського права.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Змістовний модуль 1. Європейський Союз: загальна характеристика. Основні інституції Європейського Союзу.			

Тема 1. Парламентаризм як явище суспільного життя	2	2	7
Тема 2. Поняття та зміст парламентського права України	2	2	7
Тема 3. Вибори до парламенту України	2	2	7
Тема 4. Верховна Рада – Парламент України	-	4	10
Змістовний модуль 2. Політична і правова складова системи Європейського Союзу			
Тема 5. Конституційно-правовий статус народного депутата України	2	2	7
Тема 6. Загальні питання парламентського законодавчого процесу	2	4	10
Тема 7. Правове регулювання парламентського контролю	2	2	12
Всього:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/.</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами модульної контрольної роботи. Робота виконується на передостанньому/останньому семінарському занятті модуля. На контрольну вноситься 2 описових завдання, які оцінюються в 30 балів, визначення поняття (10 балів), тестові запитання, які оцінюються по 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 100 балів.		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
7. Політика навчальної дисципліни			
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також курсових робіт (за вибором студента) – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри https://kkmtap.pnu.edu.ua/ ; https://kkmtap.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%81-%d0/</i>			
<u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя			

Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Теліпка В. Е. Парламентське право України. Академічний курс. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 664 с.
2. Олійник А.Ю. Актуальні проблеми конституційного права України. Київ. ЦУЛ, 2018. 525 с.
3. Конституційне право України: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого / В.П. Колісник (ред.), Ю.Г. Барабаш (ред.). Харків : Право, 2008. 416 с.
4. Майданник О.О. Конституційне право України: Навч. посіб. Київ : Алерта, 2016. 380 с.
5. Орзіх М.П., Єзеров А.А., Терлецький Д.С. Конституція України у судових рішеннях. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 432 с.
6. Стрижак А. А. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналіт. огляд та комент.). Київ : Ін Юре, 2010. 631 с.
7. Планування законодавчої діяльності парламенту [Текст]: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 22 черв.2010 р. / за заг. ред. В.О.Зайчука. Київ: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2011. 216 с.
8. Совгіря О. В. Конституційне право України. Повний курс [Текст]: навчальний посібник. Рек. МОН; 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Юрінком Інтер, 2012. 544 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Буроменський М.В., Албу А.А. Парламентське право: Методичні вказівки для підготовки семінарських занять для студентів магістратури денної форми навчання, спеціальність 081 право. – Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 20 с.

2. Буроменський М.В., Албу А.А. Парламентське право: Методичні вказівки для самостійної роботи студентів магістратури денної форми навчання, спеціальність 081 право. – Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 18 с.

<https://kkmtap.pnu.edu.ua/%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82-%d1%80%d0%be%d0%b1-%d0%b1%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80/>

**професор кафедри конституційного,
міжнародного та адміністративного права, д.ю.н.
Михайло БУРОМЕНСЬКИЙ**